

Zasmakuj
w Łomży

My z Łomży

Biuletyn Informacyjny Urzędu Miejskiego w Łomży

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY / sierpień 2020

W NUMERZE M.IN.:

ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO W ŁOMŻY
STR. 2

**WYWIAD Z DREM N. MED.
KAZIMIERZEM BANDZULEM** STR. 10

NIEBAWEM OTWARCIE "WALIZKI"
STR. 20

Na zdjęciu:

Uroczystości pod siedzibą Centrum Aktywności Turystycznej i Kulturalnej "Domek Pastora". Na fasadzie tego budynku umiejscowiona została tablica upamiętniająca miejsca bitwy z bolszewikami w 1920 r.

Szanowni Mieszkańcy, Drodzy Czytelnicy!

Sierpniowe wydanie naszego numeru rozpoczynamy relacją z łomżyńskich obchodów Święta Wojska Polskiego. Mimo panującej wciąż pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 program miejskich uroczystości był bogaty i przebiegał przy licznych udziałach mieszkańców Łomży.

Na placu Starego Rynku dobiegły końca prace archeologiczne. Odkryto tam wiele cennych relikwii, z fundamentami średniowiecznego ratusza na czele. Pozostaje teraz pytanie: w jaki sposób je zabezpieczyć, aby zachować dla przyszłych pokoleń? Władze miasta zaczerpnęły w tej sprawie opinii mieszkańców.

Powszechnie wiadomym jest, że Łomża kulturą stoi, a docenił to również minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński, podpisując aneks na dalsze współprowadzenie Filharmonii Kameralnej im. Witolda Lutosławskiego. Pozwoli to na rozwijanie działalności i poszerzenie oferty przez tą miejską jednostkę kultury.

Piszemy o kinie samochodowym, które przypadło do gustu łomżanom i będzie kontynuowane jesienią. W specjalnie

przygotowanej ofercie znajdzie coś dla siebie każdy – dzieci, młodzież i dorośli.

Już we wrześniu Łomża zamieni się w małą stolicę teatru ulicznego. Tym razem z powodu COVID-19 w nieco skromniejszym wydaniu "Walizka" będzie otwarta. Jednak jak podkreśla dyrektor TLiA Jarosław Antoniuk, sytuacja kryzysowa pokazała jak wielką posiadamy potrzebę pozytywnej walki i determinacji.

Zachęcamy do lektury wywiadu z niewątpliwym autorytetem wśród łomżyńskich lekarzy pediatrów, drem n. med. Kazimierzem Bandzulem. Wesole jest życie staruszka chciałaby się zaśpiewać z Kabaretem Starszych Panów. Łomżyńskim seniorom wigoru i energii nie brakuje i po raz kolejny podzielili się z nami swoją twórczością.

Zaglądamy na areny sportowe, a tam bardzo dobry początek czwartoligowego sezonu zanotowali piłkarze ŁKS-u 1926 Łomża. O tym, czy utrzymają formę w dalszej części rozgrywek, przekonamy się niebawem.

Życzymy miłej lektury
Redakcja

BOGATE OBCHODY ŚWIĘTA WOJSKA POLSKIEGO W ŁOMŻY

Tegoroczne Święto Wojska Polskiego przypadło w 100. rocznicę Bitwy Warszawskiej. Stanowiło także doskonałą okazję do upamiętnienia obrony Łomży podczas wojny polsko - bolszewickiej z 1920 r. Dlatego łomżyńskie uroczystości w tym roku miały bogaty i różnorodny program. Oprócz tradycyjnego złożenia kwiatów w miejscach pamięci narodowej odsłonięto także symboliczną tablicę przekazaną przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę oraz mural poświęcony harcerzom Ziemi Łomżyńskiej z 1920 roku. W Katedrze Łomżyńskiej odprawiona została Msza św. w intencji Ojczyzny i Żołnierzy Wojska Polskiego. Na zabytkowym cmentarzu poświęcono odbudowane nagrobki żołnierzy wojny 1920 roku, harcerzy Franciszka Penkali i Janka Żbikowskiego. W Parku Jana Pawła II - Papieża Pielgrzyma zainaugurowano tematyczną wystawę przygotowaną przez IPN. Nie zabrakło także radosnego świętowania w formie rodzinnego pikniku patriotycznego oraz koncertu łomżyńskich filharmoników.

Zapalenie zniczy na mogiłach żołnierskich na zabytkowym cmentarzu przy ul. Mikołaja Kopernika

Łomżyńskie uroczystości 15 sierpnia rozpoczęły się pod siedzibą Centrum Aktywności Turystycznej i Kulturalnej "Domek Pastora". To właśnie na fasadzie tego budynku umieszczona została tablica upamiętniająca miejsca bitwy z bolszewikami w 1920 r., którą w czerwcu samorządowcom przekazał prezydent RP Andrzej Duda.

- Łomża jest jednym z kilkudziesięciu miejsc, przez które przetoczyły się walki

z nacierającą ze wschodu Armią Czerwoną. W roku obchodów 100-lecia Bitwy Warszawskiej został zainaugurowany w ten sposób nowy projekt upamiętniający zwycięską batalię i wszystkich, którzy w czasie wojny polsko-bolszewickiej bronili wolności i suwerenności Polski – podkreślał prezydent Mariusz Chrzanowski.

Złożono też kwiaty przed tablicą marszałka Józefa Piłsudskiego znajdującą się na ścianie Domku Pastora. Był również hołd dla żołnierzy 33. Pułku Piechoty na Pl. Papieża Jana Pawła II, a w Katedrze Łomżyńskiej z udziałem pocztów sztandarowych Miasta Łomża i Powiatu Łomżyńskiego została odprawiona Msza święta w intencji ojczyzny i żołnierzy Wojska Polskiego. Po nabożeństwie spotkano się przy pomniku poświęconym "Harcerzom Ziemi Łomżyńskiej", a następnie na budynku przy ul. Polowej 33 odsłonięto mural dedykowany harcerzom Ziemi Łomżyńskiej z okresu wojny polsko - bolszewickiej 1920 roku (szerzej o tym wydarzeniu piszemy na stronie 3).

W ramach łomżyńskich obchodów Święta Wojska Polskiego na licznych mogiłach żołnierskich znajdujących się na zabytkowym cmentarzu przy ul. M. Kopernika, zapalono znicze. Odsłonięto i poświęcono odbudowane staraniem Instytutu Pamięci Narodowej

nagrobki żołnierzy wojny 1920 roku, harcerzy – uczniów łomżyńskiego gimnazjum, Franciszka Penkali i Janka Żbikowskiego.

- Misją Instytutu Pamięci Narodowej jest, by dbać i utrzymywać w naszej pamięci ślady naszego patriotyzmu. Łomża dała olbrzymi legion ludzi w armii ochotniczej walczących o naszą niepodległość i dzisiaj spotykamy się na grobach dwóch z nich, którzy swoje życie wówczas oddali – powiedział dr Jarosław Schabieński, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętnienia Walk i Męczeństwa IPN w Białymstoku. Jednym z akcentów obchodów państwowego święta była także wystawa pt. "Wojna polsko - bolszewicka 1919-1920, kierunek północno - wschodni", przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej, którą odsłonięto w Parku Jana Pawła II - Papieża Pielgrzyma.

Plenerowy koncert Filharmonii Kameralnej im. Witolda Lutosławskiego przyciągnął tłumy łomżan

Tam też odbył się Rodzinny Piknik Patriotyczny. W jego trakcie miały miejsce animacje dla dzieci oraz rodzinne gry i zabawy patriotyczne. Nie zabrakło także bezpłatnych lodów, waty cukrowej i popcornu, z czego najbardziej zadowoleni byli najmłodsi mieszkańcy naszego

miasta. Łomżyńskie obchody Święta Wojska Polskiego oraz 100. rocznicy Bitwy Warszawskiej i obrony Łomży z 1920 roku zwieńczył plenerowy koncert Filharmonii Kameralnej im. Witolda Lutosławskiego pt. "Witaj Ojczyzno". ■

ŁUKASZ CZECH

ODSŁONIĘTO MURAL UPAMIĘTNIAJĄCY ŁOMŻYŃSKICH HARCERZY

Tekst przysięgi harcerskiej wraz z symbolicznym wizerunkiem skauta ozdobił jeden z bloków przy ulicy Polowej. Jego uroczyste odsłonięcie odbyło się 15 sierpnia br. i stanowiło jeden z elementów łomżyńskich obchodów święta Wojska Polskiego oraz przypadającej w tym roku setnej rocznicy Bitwy Warszawskiej. Malowidło to hołd złożony bohaterstwu harcerzy i harcerek Ziemi Łomżyńskiej, którzy niejednokrotnie za cenę życia bronili ojczystej ziemi przed bolszewicką inwazją.

Otwierając uroczystość Prezydent Miasta Łomża Mariusz Chrzanowski, zwrócił uwagę, iż odsłonięcie muralu poświęconego harcerzom 1920 roku jest symbolicznym zamknięciem prezentowanej na łomżyńskich ścianach tematyki historycznej.

- W ubiegłym roku podczas odsłaniania kolejnego z murali padła propozycja, aby kolejny tworzony w Łomży mural był poświęcony harcerzom. Dziś w setną rocznicę bitwy warszawskiej wiemy jaki był udział cywilnych mieszkańców Łomży w jej obronie i jaki to miało wpływ na cały przebieg tej bitwy – dodał gospodarz nadnarwiańskiego grodu.

Z kolei wicemarszałek Województwa Podlaskiego Marek Olbrys nawiązał do przyrzeczenia harcerskiego zwracając uwagę, iż skaut zawsze działa zgodnie z nim oraz z dewizą "Bóg, Honor, Ojczyzna". Nawiązał również do historii Leona Kaliwody – Drużynowego I Drużyny Harcerskiej im. Tadeusza Kościuszki w Łomży, który podczas rozbrajania Niemców poległ 11 listopada 1918 roku stając się pierwszą ofiarą niepodległości Polski.

Do historii skautingu nawiązał również Wiesław Domański – komendant Hufca Nadnarwiańskiego ZHP w Łomży. - Dziś obcho-

dząc setną rocznicę bitwy warszawskiej należy wspomnieć o harcerzach. Każdy słyszał o obrońcach wieży spadochronowej w Katowicach czy o harcerzach walczących w powstaniu warszawskim, np. z batalionu Zośka. Ale harcerstwo na ziemiach polskich istniejące od 1911 roku zawsze wychowywane było w duchu patriotyzmu. W latach 1914-1921 ponad 6 tysięcy harcerzy walczyło o ustanowienie granic odradzającego się państwa polskiego, zaś kolejne 15 tysięcy działało w jednostkach wspierających. W chwili najwyższej próby, w 1920 roku harcerze ponownie stanęli do walki w jednostkach liniowych, a każda jednostka w składzie której skauti stanowili ponad 50% stanu osobowego otrzymywała przydomek "harcerski" – mówił harcmistrz Domański.

Na bohaterstwo harcerzy Ziemi Łomżyńskiej zwrócił uwagę także prezes Łomżyńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej Wojciech Michalak. - To harcerze i zwykli mieszkańcy Łomży dostarczali

żołnierzom żywność, wspierali ich. Ta wspólpraca wojska z mieszkańcami daje przykład, że wspólna praca daje niewyobrażalne rezultaty, które można nazwać cudem – mówił w przemówieniu.

Opracowany przez znanego artystę Rafała Roskowińskiego projekt muralu został wyłoniony przez samych mieszkańców Łomży w internetowym głosowaniu. Wielkoformatowe malowidło zostało sfinansowane ze środków Miasta Łomża oraz z dotacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, zaś ścianę budynku nieodpłatnie udostępniła Łomżyńska Spółdzielnia Mieszkaniowa. ■

KRZYSZTOF FABISZEWSKI

Wielkopowierzchniowe malowidło poświęcone jest łomżyńskim harcerzom

"KTO ZAKŁADA MUNDUR, TO POŚWIĘCA SIĘ DLA DOBRA OJCZYZNY AŻ DO JEGO ZDJĘCIA"

Tradycyjne spotkanie władz Miasta Łomża i Powiatu Łomżyńskiego z przedstawicielami wojska i kombatantami poprzedziło obchody Święta Wojska Polskiego. W tym roku uczestniczyli w nim również parlamentarzyści z naszego regionu.

Coroczne spotkanie odbyło się w Urzędzie Miejskim w Łomży

- **K**to zakłada mundur, to poświęca się dla dobra ojczyzny aż do jego zdjęcia – podkreślał płk Paweł Gałązka, dowódca 18. Pułku Logistycznego i garnizonu łomżyńskiego. Cieszył się, że udało się doprowadzić do tego, iż powstał garnizon, który obejmuje nie tylko miasto Łomża, ale też powiaty: łomżyński, kolneński, moniecki, wysokomazowiecki, zambrowski. - Ranga w tym zakresie wojskowym wzrasta, bo daje to możliwość współpracy nie tylko na niwie wojskowej, ale również

czystości oraz wsparcie w okresie pandemii w zaopatrzeniu w maski i przybory ochronne. Nie ukrywał, że władze miasta są bardzo zainteresowane tym, aby wojsko w Łomży się rozwijało. - Prowadzimy bardzo intensywne rozmowy w sprawie pomocy w zorganizowaniu lokum dla kadry wojska. Myślę, że w niedługim czasie ta liczebność wojska znacznie się zwiększy, bo to wielki honor dla miasta i nas wszystkich, że możemy gościć żołnierzy, a przecież wojsko od zawsze cieszy się wielką

samorządowej – dodał informując, że wystąpił do Ministra Obrony Narodowej o to, aby dowodzony przez niego pułk przyjął wiodącą nazwę "łomżyński".

Zastępca prezydenta Łomży Andrzej Garlicki podkreślał bardzo dobrą współpracę pomiędzy wojskiem i samorządem, wymieniając m.in. organizację różnych uro-

czystości w społeczeństwie – mówił zastępca prezydenta Andrzej Garlicki. Podziękował również organizacjom kombatanckim za pielęgnowanie tradycji i dbanie o propagowanie historii naszego kraju.

Wicestarosta Łomżyński Maria Dziekońska zauważyła, że zaufanie do wojska w ciągu ostatnich lat wzrasta. - Dzisiaj jest to instytucja państwowa, które posiada najwyższe zaufanie społeczne. Dla nas jest to miernik tego, co się w kraju dzieje, bo wysokie zaufanie do wojska pokazuje, że państwo polskie działa sprawnie i dobrze – mówiła wicestarosta Maria Dziekońska dodając, że też dzięki temu Święto Wojska Polskiego nabiera coraz większego znaczenia, co widać po ilości mieszkańców w uroczystościach.

W spotkaniu uczestniczyli także posłowie Lech Kołakowski i Paweł Krutul oraz senator Marek Komorowski, którzy w swoich wystąpieniach podziękowali żołnierzom za ich służbę oraz przekazali najlepsze życzenia z okazji zbliżającego się święta. W Ratuszu nie zabrakło również przedstawicieli m.in. Wojskowej Komendy Uzupełnień, 13. Batalionu Lekkiej Piechoty, Związku Żołnierzy Wojska Polskiego, Związku Sybiraków, Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych. ■

ŁUKASZ CZECH

SPOTKANIE WOJSKA

W przededniu Święta Wojska Polskiego pod pomnikiem Żołnierzy 33. Pułku Piechoty, znajdującym się przy Al. Legionów, złożono kwiaty i zapalono znicze. Następnie na terenie jednostki wojskowej odbył się uroczysty apel 18. Pułku Logistycznego. W jego trakcie miało miejsce powitanie pododdziałów, podniesienie flagi państwowej na maszt, odczytanie decyzji i rozkazów, wręczenie wyróżnień oraz defilada wojskowa.

Dowódca 18. Pułku Logistycznego przypomniał, że Święto Wojska Polskiego zostało ustanowione dla upamiętnienia szczególnej chwały wojskowego oręcza w Bitwie Warszawskiej 1920 roku.

- Dokładnie 100 lat temu miała miejsce przełomowa kampania wojny polsko-bolszewickiej, czyli Bitwa Warszawska, która była wielkim zwycięstwem wojska polskiego. Stworzyła ona szansę Polakom doprowadzenia tej

wojny do zwycięskiego końca. Miało ono dla Polaków ogromne znaczenie moralne i duchowe, gdyż było to pierwsze od utraty niepodległości w XVIII wieku samodzielne zwycięstwo wojska polskiego – mówił płk Paweł Gałązka.

W okolicznościowym przemówieniu zastępca prezydenta Łomży Andrzej Stypułkowski podkreślił, że spotkania na terenie jednostki wojskowej w przeddzień Święta Wojska Polskiego wpisały się już w tradycję naszego miasta.

- Już dzisiaj oddajemy hołd tym wszystkim, którzy na przestrzeni wieków poświęcili swoje zdrowie i życie, byśmy dziś mogli żyć w wolnej ojczyźnie. Dziękuję za pracę, poświęcenie oraz owocną i twórczą obecność w Łomży oraz życzę wielu sukcesów, satysfakcji, uznania, zadowolenia, a przede wszystkim pokoju w naszej umiłowanej ojczyźnie – mówił zastępca prezydenta Andrzej Stypułkowski do żołnierzy i pracowników cywilnych wojska, zapewniając o przychylności samorządu łomżyńskiego i chęci dalszego rozwijania wzajemnej współpracy.

Życzenia do żołnierzy w okolicznościowych wystąpieniach skierowali także senator Marek Komorowski, wicemarszałek Marek Olbrys, wicestarosta Maria Dziekońska oraz bp Tadeusz Bronakowski. Odczytano ponadto listy Ministra Obrony Narodowej oraz Ministra Edukacji. ■

ŁUKASZ CZECH

NIEZWYKŁE ODKRYCIA STAREGO RYNKU

Fundamenty średniowiecznego ratusza, wybrukowana niecka, stoiska kupieckie – to jedne z najcenniejszych relikwów jakie odkryto podczas prac archeologicznych prowadzonych przy rewitalizacji Placu Starego Rynku. Dobiegły one już końca, teraz pozostaje pytanie: jak zabezpieczyć to wszystko, aby na lata pozostało wizytówką naszego miasta.

Prace wykopaliskowe były prowadzone od maja

Prace wykopaliskowe na płycie Placu Starego Rynku rozpoczęliśmy w maju od strony południowej. Płytko pod powierzchnią piaszczystej podsypki użytej do położenia bruku odsłonięliśmy relikwii warstwy kulturowej pochodzącej z lat 20. XIX wieku i młodsze, w obrębie której wystąpiło ponad 300 obiektów nieruchomych – dołków po słupach, niewielkich jam, resztek rynsztoku – związanych ze stawianymi tutaj w przeszłości straganami i zapleczem handlowym. Zostały one zadokumentowane fotograficznie i rysunkowo i wyeksplorowane – przekazuje kierownik prac archeologicznych Mieczysław Bienia z firmy Izis.

Z warstwy i obiektów nowożytnych i współczesnych pozyskano kilka tysięcy zabytków ruchomych tj. monety, plomby kupieckie, aplikacje, podkowy, gwoździe, fragmenty potłuczonych naczyń glinianych, pojemników szklanych i kości zwierzęce. Bezpośrednio pod wspomnianą wyżej warstwą wystąpiła warstewka czarnej ziemi o miąższości nie przekraczającej 15 cm powstała w okresie XV - pocz. XVI w. Pod nią zarejestrowaliśmy ponad 150 obiektów nieruchomych również o handlowym charakterze, były to niewielkie jamy i dołki postępowe – opisuje archeolog dodając, że z warstwy "średniowiecznej" wydobyto ponad 100 monet (półgrosze i denary jagiellońskie, szelągi krzyżackie) oraz kilka ciekawych

plomby wskazujących chociażby na szerokie kontakty handlowe Łomży z księstwami śląskimi. Według niego "całkowity brak nawarstwień z 2 połowy XVI - początku XIX wieku" wyraźnie wskazuje, że w latach 20. XIX wieku nastąpiła na placu niwelacja (najprawdopodobniej wynik działań gen. J. Zajęczka), po której pozostała 20-centymetrowa warstwa przywiezionego wówczas żwiru.

Na przełomie czerwca i lipca podjęto działania badawcze w północnej części Placu Starego Rynku. I tam dokonano największego odkrycia – odsłonięto fundamenty starego Ratusza miejskiego oraz obiektów mu towarzyszących (wieża, oberża, warsztaty rzemieślnicze, studnia). Dodatkowo zarejestrowano młodsze obiekty powstałe w końcu XIX wieku (murowane: zbiornik do ściągania wody podskórnej i studnia) oraz te z budowy Hali Targowej w latach 20. XX wieku tj. drewniana studnia i wapiennik uszkadzający, częściowo odkryty w latach 90. "warsztat szewski"). Jak dodaje Mieczysław Bienia, kamienne relikwii zabudo-

wy ratuszowej kryły pod sobą niespodziankę, czyli starsze obiekty drewniane (pozostałości warsztatów rzemieślniczych usytuowanych w bezpośrednim zapleczu najstarszego budynku ratusza) zniwelowane w trakcie rozbudowy obiektu w połowie XVI wieku.

W trakcie trwających prac archeologicznych pozyskano znaczną ilość materiału zabytkowego ruchomego – ponad 44 tysięcy fragmentów potłuczonych naczyń glinianych, kafli, pojemników szklanych, przedmiotów metalowych, monet, plomb kupieckich, a nawet rzadkie na stanowiskach archeologicznych małe naczynko gliniane do stawiania baniek, czy gliniana skarbonka.

Prace badawcze zakończono w połowie sierpnia. Obecnie trwa dyskusja nad zagospodarowaniem odsłoniętych fundamentów i ich przyszłością. W tym celu odbyło się już spotkanie władz miasta z mieszkańcami, którzy mogli również zgłaszać swoje pomysły.

Nie ma wątpliwości, że odpowiednie zabezpieczenie wykopalisk będzie stanowiło dodatkową atrakcję dla odwiedzających Stary Rynek i pozostawi piękną wizytówkę dla potomnych.

GRZEGORZ DANILUK

Mieczysław Bienia – kierownik prac archeologicznych na Placu Starego Rynku

MINISTERSTWO KULTURY NA DŁUŻEJ Z ŁOMŻYŃSKĄ FILHARMONIĄ

Do końca 2023 roku Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego będzie współprowadziło Filharmonię Kameralną im. Witolda Lutosławskiego w Łomży. Aneks do zawartej w 2018 roku umowy pod koniec lipca podpisał prezydent Mariusz Chrzanowski z wicepremierem, Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego Piotrem Glińskim. W uroczystości w Teatrze Wielkim - Operze Narodowej w Warszawie uczestniczył również Jan Miłosz Zarzycki, dyrektor FKWL.

Podpisany aneks przewiduje, że do końca 2023 roku łomżyńska filharmonia będzie z ministerstwa otrzymywała środki w wysokości 405 tys. zł rocznie na prowadzenie działalności bieżącej.

- Jako Miasto Łomża jesteśmy zobowiązani tą umową do przekazywania naszej placówce rocznie kwoty nie mniejszej niż 1.345.800 zł. Łącznie daje to środki, które pozwalają FKWL na rozwój swojego ogromnego potencjału artystycznego – mówi prezydent Mariusz Chrzanowski dziękując wicepremierowi Piotrowi Glińskiemu za przychylność dla działań kulturalnych prowadzonych w mieście.

Dzięki współprowadzeniu przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego Filharmonia Kameralna w Łomży poszerzyła swoją działalność poprzez organizację większej liczby koncertów abonamentowych czy wydarzeń edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. Nasze miasto odwiedziło też wielu wybitnych artystów i dyrygentów z całego świata. Łomżyńscy filharmonicy powiększyli swój dorobek fonograficzny do czternastu płyt,

z których jedna otrzymała nagrodę polskiego przemysłu fonograficznego FRYDERYK 2019, pięć otrzymało nominacje do nagrody

FRYDERYK oraz dwie – do International Classical Music Awards.

W trakcie uroczystości zawarto aneksy do umów na współprowadzenie przez MKiDN również Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia AMADEUS, AUKSO Orkiestry Kameralnej Miasta Tychy, Teatru Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana w Będzinie oraz Teatru Muzycznego w Łodzi.

ŁUKASZ CZECH

Prezydent Mariusz Chrzanowski oraz wicepremier, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Piotr Gliński (fot. MKiDN)

Uczestnicy uroczystości w Teatrze Wielkim - Operze Narodowej w Warszawie (fot. MKiDN)

SORTOWNIA ODPADÓW PO MODERNIZACJI

Na terenie Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Czarтории w gminie Miastkowo została przeprowadzona modernizacja istniejącej sortowni odpadów. Środki na ten cel Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. z Łomży pozyskała w ubiegłym roku z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Nowoczesna sortownia dostosowana jest do wymogów z zakresu gospodarki odpadami

nych selektywnie w powiązaniu ze zwiększeniem poziomów odzysku frakcji materiałowych zawartych w dostarczanych do przetwarzania odpadach komunalnych.

- Realizacja inwestycji była konieczna z uwagi na manualny system sortowania. Linia pracowała bowiem na niskich prędkościach, z małą wydajnością i z ograniczoną ilością wydzielanych frakcji surowcowych oraz niską skutecznością odzysku frakcji surowcowych takich jak metal, papier czy plastik – mówi wóldarz miasta.

Zastępca prezydenta Andrzej Garlicki dodaje, że również istotną kwestią była poprawa warunków bezpieczeństwa i higieny pracy ludzi mających bezpośredni, ręczny kontakt z odpadami. Szczególnie, że czas pracy sortowni to 250 dni w roku, na 2 zmiany przy minimum 6,5 godz. efektywnej pracy na zmianę.

- Zmodernizowany został system wentylacyjny, zamontowano

nowy system klimatyzacji i ogrzewania w kabinach sortowniczych – informuje zauważając, że obecnie sortowanie odpadów polega na doczyszczaniu frakcji surowcowych.

Jak informuje prezes ZGO, bardzo ważnym elementem projektu była także edukacja eko-

logiczna. - Przeprowadziliśmy 52 warsztaty w szkołach i przedszkolach, podczas których najmłodszy mieszkańcy Łomży nauczyli się segregować odpady. Ponadto w prasie i w lokalnych portalach internetowych były publikowane artykuły dotyczące prawidłowej segregacji odpadów, a w radiu i telewizji były transmitowane audycje o tej samej tematyce – podsumował Jan Perkowski.

W ramach projektu m.in. wybudowano nową stację transformatorową wraz z agregatem prądowtórzym zabezpieczającym ciągłość dostaw energii elektrycznej do sortowni, instalacja wyposażona została w mobilny przesiewacz bębnowy, a linia technologiczna została dostosowana do przetwarzania zarówno odpadów komunalnych zmieszanych (jak jest obecnie), w tym odpadów komunalnych zbieranych selektywnie o wysokim poziomie zanieczyszczeń pozasurowcowych i frakcją drobną, jak również do przetwarzania odpadów komunalnych zbieranych selektywnie w różnych systemach zbiórki, tj. zarówno odpadów tworzywowych, mieszaniny odpadów opakowaniowych (tworzyw sztucznych, papieru i metali) i selektywnie zbieranego papieru.

Projekt "Modernizacja istniejącej instalacji sortowania odpadów na terenie Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Czarтории gm. Miastkowo woj. Podlaskie" realizowany był ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Działania 2.2 Gospodarka odpadami komunalnymi, Oś priorytetowa II Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020. ■

ŁUKASZ CHEŁCHOWSKI

- Przedmiotem projektu "Modernizacja istniejącej instalacji sortowania odpadów na terenie Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Czarтории gm. Miastkowo woj. Podlaskie", było stworzenie infrastruktury pozwalającej na gospodarowanie odpadami zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, przyczyniającej się do wypełnienia krajowych i unijnych wymagań w zakresie gospodarki odpadami, a w szczególności modernizacja infrastruktury RIPOK Czaratoria pozwalającej na zwiększenie recyklingu odpadów komunalnych – informuje Jan Perkowski, prezes Zakładu Gospodarowania Odpadami dodając, że wartość netto całego projektu wyniosła ponad 14 mln zł przy ponad 9,5 mln dofinansowaniu ze środków zewnętrznych.

Prezydent Mariusz Chrzanowski podkreśla, że głównym celem modernizacji instalacji sortowania było dostosowanie linii technologicznej do przetwarzania odpadów zbiera-

Symboliczne przecięcie wstęgi

NOWE ULICE W ŁOMŻY

Zakończyła się budowa kolejnych ulic realizowanych przy wsparciu Funduszu Dróg Samorządowych. Na terenach przemysłowych zrealizowano sięgacz ulicy Poligonowej, natomiast na osiedlu "Wschód" wykonano nawierzchnię wraz z infrastrukturą towarzyszącą ulic Stefana Batorego, Władysława Jagiełły i Królowej Jadwigi. Już w ubiegłym roku oddano tam do użytku ul. Kazimierza Wielkiego.

Ulica Królowej Jadwigi

Remontowana ulica Rządowa

Uliczki na osiedlu Wschód wpłyną na wzrost poziomu bezpieczeństwa i komfort życia mieszkańców tej malowniczej okolicy. Natomiast sięgacz ulicy Poligonowej to nasz ukłon w kierunku prowadzących tam swoją działalność przedsiębiorców i ich klientów – przekazuje zastępca prezydenta Łomży Andrzej Garlicki.

Przebudowa ulic na osiedlu Wschód kosztowała ponad 6 mln zł, z czego prawie 2,7 mln zł to dofinansowanie z FDS. W ramach prac wykonano nowe nawierzchnie dróg, chodniki, zjazdy, kanalizację i oświetlenie. Natomiast na sięgaczu ul. Poligonowej, oprócz powyższych prac, wybudowano także parkingi. Koszt tej inwestycji wyniósł 735 tys. zł, z czego 365 tys. zł to wsparcie zewnętrzne.

Nie zwalniają tempa prace na innych łomżyńskich ulicach. Dobiega końca przebudowa Rządowej, która ma być przejezdna z początkiem września. Roboty trwają też na Dwornej, Placu Zielonym, Woźniowskiej, Zielonej, Wiejskiej, 3 Maja i Partyzantów. Prace końcowe wykonywane są na Małachowskiego oraz sięgaczu ulicy Ciepłej i Poznańskiej. ■

ŁUKASZ CZECH

"ZACZYTANE ŁAWECZKI" WRÓCIŁY DO ŁOMŻY

Dwie ławki w kształcie otwartych książek stanęły na nadnarwiańskich bulwarach oraz w parku Jana Pawła II - Papieża Pielgrzyma. Mają one na celu promocję czytelnictwa, kultury i sztuki wśród łomżan. Można na nich nie tylko usiąść, ale też bezpłatnie pobrać utwory literackie za pomocą kodów QR umieszczonych na tabliczkach opisujących daną ławkę.

"Zaczytana ławka" w Parku Jana Pawła II - Papieża Pielgrzyma (fot. Kamil Brzostowski)

We wrześniu ubiegłego roku na dziesięć tego typu obiektów małej architektury można było natrafić w różnych miejscach naszego miasta. Inicjatywa promująca czytelnictwo była organizowana we współpracy z Fundacją Zaczytani.org. Towarzyszyła jej zbiórka używanych książek, które trafiły do szpitalnych bibliotek.

Wówczas "zaczytane ławeczki" były wypożyczone. Akcja jednak na tyle spodobała się mieszkańcom, że prezydent Mariusz Chrzanowski podjął decyzję o zakupie dwóch ławeczek, które już na stałe wpiszą się w pejzaż Łomży. Stanęły one na bulwarach nadnarwiańskich oraz w Parku Jana Pawła II - Papieża Pielgrzyma. ■

ŁUKASZ CZECH

PREZYDENT ŁOMŻY
MARIUSZ CHRZANOWSKI
ZAPRASZA NA

JESIENNE KINO SAMOCHODOWE

WSTĘP WOLNY

parking przy PWSiP, ul. Akademicka 1

PAŹDZIERNIK

HORRORY NA JESIENNE WIECZORY

- 3 X – 13 GRZECHÓW   godz. 21.00
(2014, USA)
- 10 X – OSTATNI EGZORCYZM. CZĘŚĆ 2
(2013, USA)
- 17 X – TAŚMY WATYKANU
(2014, USA)
- 24 X – REC: 4 APOKALIPSA
(2014, Hiszpania)

WRZESIEŃ

KINO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

- 5 IX – PLAYMOBIL. FILM   godz. 19.00
(2019, USA)
- 12 IX – ŚNIEŻKA I FANTASTYCZNA SIÓDEMKA
(2019, Korea Płd.)
- 19 IX – MAŁY KSIĄŻĘ
(2015, Francja)
- 26 IX – MIA I BIAŁY LEW
(2018, Francja)

KINO SKANDYNAWSKIE   godz. 21.30

- 5 IX – MODELKA
(2019, Dania)
- 12 IX – KOBIETA W KLATCE
(2013, Dania, Niemcy, Szwecja)
- 19 IX – 1944
(2015, Estonia, Finlandia)
- 26 IX – NIEBO NA ZIEMI
(2015, Szwecja)

Szczegóły: www.lomza.pl

fb.com/lomza.miasto

ORGANIZATOR

Zasmakuj

PARTNER

"ZAWÓD LEKARZA TO SŁUŻBA DRUGIEMU CZŁOWIEKOWI"

Jest niekwestionowanym autorytetem w łomżyńskim środowisku medycznym. Pediatra. Wieloletni ordynator Oddziału Noworodkowego i Oddziału Dziecięcego Szpitala Wojewódzkiego im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Rozmowa z drem n. med. Kazimierzem Bandzulem.

Dr n. med. Kazimierz Bandzul (fot. archiwum prywatne)

le porodów odebrał Pan w swoim życiu?

Dr n. med. Kazimierz Bandzul: Pracując w Oddziale Noworodkowym często byłem wzywany na salę porodową. Poród prowadzi lekarz położnik. Pediatra zajmuje się noworodkiem. Kilka porodów odebrałem podczas dyżurów w Pogotowiu Ratunkowym.

Co jest najważniejsze w pracy lekarza?

Wiele aspektów, ale przede wszystkim trzeba mieć empatię do drugiego człowieka, mieć wyrobioną chęć służenia drugiemu człowiekowi.

Dlaczego zdecydował się Pan zdawać na medycynę?

Przed rozpoczęciem studiów na wydziale lekarskim Akademii Medycznej w Krakowie ukończyłem w tym mieście dwuletnią szkołę pomaturalną instruktorów higieny. Tam poznałem ludzi, profesorów, którzy przedstawili mi medycynę jako mój wybór na przyszłość zawodową. Przekazali mi oni jej piękno wynikające ze służby drugiemu człowiekowi, a główne przedmioty takie jak: anatomia, biologia i chemia należały do moich ulubionych.

Na specjalizację wybrał Pan pediatrię.

Już w okresie studiów najbardziej podobała mi się pediatria. Być może wpływ na taki wybór

miał ukształtowany wcześniej pogląd na sprawy rodziny, formowania dzieci i młodzieży. Jako ciekawostkę podam, że gdy wróciłem z Krakowa i jako rezydent rozpocząłem pracę w łomżyńskim szpitalu, to jego dyrekcja usilnie namawiała mnie do wybrania specjalizacji z ortopedii.

Czy zawód lekarza pediatry to trudna profesja?

Pediatra, z racji różnego wieku swoich pacjentów, często ma ograniczony kontakt werbalny z dzieckiem, wtedy z pomocą przychodzi matka, ojciec nie rzadko babcia lub dziadek, którzy obserwując małeństwo, podają lekarzowi zauważone objawy choroby. Po latach pracy lekarz nabywa doświadczenia i problem staje się łatwiejszy. Koniec XX wieku przyniósł bardzo duży postęp w medycynie w tym również w pediatrii. Obecnie nie jest możliwe opanowanie przez pediatrę całej wiedzy medycyny wieku rozwojowego, dlatego podobnie jak w internie realizowane są specjalizacje wąskie np. alergologia, endokrynologia, kardiologia, neurologia itd.

Na co powinni zwrócić szczególną uwagę rodzice wychowujący swoje dzieci, abyowały się zdrowo?

O zdrowie dziecka należy dbać od chwili jego poczęcia, szczególnie ważny jest okres embrionalny, ponieważ w trakcie organogenezy powstają zawiązki poszczególnych narządów i układów. Zdziałanie wtedy czynników teratogennych może spowodować rozwój wady wrodzonej w poszczególnych narządach. Nie wszystkich czynników szkodliwych można uniknąć ale w dużej części tak. Należy wykluczyć alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze, niektóre leki, przebywanie w polu elektromagnetycznym. Niebezpieczne są też infekcje wirusowe i choroby odzwierzęce. Należy dbać o prawidłowe odżywianie ciężarnej, wypoczek, unikanie kontaktów z chorymi na choroby zakaźne. Poszczególne okresy rozwojowe dziecka mają swoją specyfikę. Na rozwój dziecka mają wpływ czynniki genetyczne i środowiskowe. Rodzice mają duży wpływ na czynniki środowiskowe. Ważne jest prawidłowe odżywianie stosowne do wieku dziecka, właściwa pielęgnacja, realizacja szczepień ochronnych, profilaktyczne podawanie witaminy D3.

Na jakie choroby narażone są dzieci?

Ze względu na różne okresy rozwoju układu immunologicznego dziecko bardziej narażone jest na choroby infekcyjne, wywołane przez różne patogeny: wirusy, bakterie, grzyby, pasożyty. W ostatnich kilkunastu latach wzrosło narażenie na negatywne czynniki społeczne: narkotyki, dopalacze, alkohol, fale elektromagnetyczne, fale akustyczne, przemoc rówieśnicza itp.

Specjalizuje się Pan w leczeniu alergii. Dlaczego w obecnych czasach tyle dzieci cierpi na tę dolegliwość?

Koniec XX wieku przyniósł epidemie chorób alergicznych, statystyki podają, że cierpi na nie co piąty mieszkaniec Europy. Należy zaznaczyć, że alergologia nie jest zaraźliwa, należy do chorób cywilizacyjnych, ale duże znaczenie w rozwoju alergii mają też czynniki genetyczne. Ogólnie ujmując można powiedzieć, że środowisko w jakim przyszło nam żyć uległo dużej zmianie: zanieczyszczenie powietrza, gleby, wody, przetworzona w znacznym stopniu żywność, dodatki do żywności syntetyczna odzież, zmodyfikowane środki do pielęgnacji ciała, stosowane w rolnictwie herbicydy, insektycydy. Pojawiło się wiele czynników, których nie było dawniej. Układ immunologiczny człowieka rozpoznaje je jako obce, reaguje na nie w różny sposób, u części osób jest to reakcja

alergiczną, w wyniku której powstają związki chemiczne np. limfokiny, histamina, bradykinina, serotoninina, leukotrieny itd., które wywołują objawy chorobowe. Do rozwoju alergii przyczynia się też sztuczne karmienie niemowląt. Szczepienia ochronne u dzieci wyeliminowały wiele chorób zakaźnych, ale ich miejsce zajmują choroby alergiczne. Na szczęście są też szczepienia w alergii tzw. immunoterapia swoista, powszechnie określana jako odczulanie.

Czyli warto się szczepić?

Zdecydowanie tak. Dzięki szczepieniom niektóre z chorób zakaźnych udało się wyeliminować np. ospę prawdziwą, inne z kolei nie występują już tak często jak kiedyś, mam tu na myśli m.in. chorobę heine medina. Szczepienia przeciwko konkretnym patogenom infekcyjnym zabezpieczają w dużym odsetku osoby przed zachorowaniem, ale również podnoszą odporność ogólną organizmu. Pod koniec XX wieku pojawiły się nowe patogeny wywołujące choroby zakaźne np. ebolę, a w tym roku zmutowany szczep koronawirusa SARS-CoV-2, przeciwko któremu opracowana szczepionka pozostaje w trakcie badań klinicznych i z tym należy wiązać zwalczanie panującej pandemii.

Kiedy najlepiej szczepić dzieci?

Najlepiej już w okresie noworodkowym. Szczepienia ochronne są z reguły bezpieczne dla organizmu człowieka, ale możliwe są również powikłania. Przy czym nie są one zazwyczaj groźne dla życia i najczęściej nie pozostawiają trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Pandemia koronawirusa SARS-CoV-2 zaskoczyła nas wszystkich. Chyba nikt czegoś takiego nie mógł przewidzieć.

Rzeczywiście nikt nie mógł tego przewidzieć, ponieważ koronawirus SARS-CoV-2, który prowadzi do choroby COVID-19, jest nowego typu koronawirusem, który został zidentyfikowany dopiero w grudniu 2019 roku, a już w marcu 2020 roku WHO ogłosiło pandemię wywołaną tym wirusem z ryzykiem zgonu 2-6%. Duży odsetek zgonów skupił uwagę naukowców na wyodrębnienie w populacji ludzkiej grup ryzyka. Dotychczas udokumentowano, że grupami ryzyka śmierci chorych na COVID-19 są osoby w wieku powyżej 70. roku życia, pacjenci z cukrzycą, nadciśnieniem i innymi chorobami towarzyszącymi. Szczególną grupą ryzyka są ludzie z wrodzoną lub nabytą obniżoną odpornością na zakażenia, w tym chorujący na choroby nowotworowe oraz lečení preparatami immunosupresyjnymi, jak ma to miejsce po przeszczepach narządów.

Przekształcenie Szpitala Wojewódzkiego w Łomży w placówkę dla pacjentów chorych na

COVID-19 wywołało dużo emocji wśród mieszkańców. Jak Pan to wszystko postrzega?

W czasie pandemii COVID-19 należy przestrzegać zasad bezpiecznej izolacji oddychowej. Każde dziecko może być zakażone SARS-CoV-2, ale znacznie częściej przyczyną choroby jest inna. Ograniczenie liczby standardowych wizyt ambulatoryjnych czy hospitalizacji nie może wpłynąć na wzrost ryzyka dla chorujących dzieci. Właściwym posunięciem władz było organizowanie oddziałów zakaźnych lub całych szpitali zakaźnych przeznaczonych do hospitalizacji chorych na COVID-19. Przekształcenie Szpitala Wojewódzkiego w Łomży w jednoimienny szpital zakaźny było chyba nieporozumieniem, ponieważ jest to jedyny szpital w mieście liczącym około 60 tysięcy ludności, obsługujący cały powiat łomżyński i nie tylko ten teren. Uważam, że mieszkańcy Łomży mają powód do negatywnych emocji. Należy jak najszybciej osiągnąć równowagę między przygotowaniem szpitala do hospitalizacji pacjentów z COVID-19 a zaspokojeniem bieżących potrzeb pacjentów, którzy wymagają hospitalizacji z innych przyczyn. Błąd w sztuce zarządzania został popełniony przed kilkunastu laty, kiedy cały budynek przy ul. Skłodowskiej, w którym był zorganizowany dobrze funkcjonujący oddział zakaźny został oddany na inne cele, a oddział zakaźny dzieci mimo protestów pediatrów został zupełnie zlikwidowany.

To również bardzo trudna sytuacja dla kobiet, które są w ciąży i chcą urodzić dziecko.

Kobieta będąca w ciąży powinna dokładnie współpracować z lekarzem ginekologiem i słuchać jego zaleceń, jeżeli jest zdrowa, to przede wszystkim ustalić miejsce porodu i tam zgłosić się w odpowiednim momencie. W przypadku istnienia objawów sugerujących podejrzenie COVID-19 należy pobrać wymaz z nosogardła. Pacjentki z wynikiem dodatnim będą kierowane do wytypowanych szpitali zakaźnych lub oddziałów zakaźnych. Możliwe jest zakażenie odmatczyne dziecka, podobnie jak w przypadku innych infekcji wirusowych. Nie każdy jednak noworodek chorej matki będzie zakażony wirusem. Noworodek, który u niego objawy COVID-19, będzie wypisany do domu pod opiekę zdrowych domowników np. ojciec, dziadkowie. Dalszy nadzór nad zdrowiem dziecka przejmie lekarz rodzinny. Noworodek może nabyć koronawirusa po urodzeniu, a zakażenie ze względu na niedojrzały układ odpornościowy może powodować ciężką chorobę. Wymaga wówczas hospitalizacji w wyodrębnionym oddziale dziecięcym.

Niemowlę z zakażeniem może być karmione piersią, mleko matki to najlepszy pokarm, który wspomaga niedojrzałe funkcje układu pokarmowego i immunologicznego. Dotychczasowe badania nie wykazały obecności wirusa SARS-CoV-2 w mleku matki, dlatego matka zainfekowana COVID-19 może odciągać mleko przy zachowaniu odpowiedniej higieny piersi i dłoni, a samo karmienie może odbywać się przy pomocy niezainfekowanych innych osób. Jeśli matka zażąda bezpośredniego karmienia piersią, powinna przestrzegać ścisłych środków zapobiegawczych, w tym noszenia maski i stosowania drobiazgowej higieny piersi i rąk.

Przyjął Pan zaproszenie prezydenta Mariusza Chrzanowskiego do zespołu do spraw trwałego przywrócenia pierwotnej funkcji Szpitala Wojewódzkiego im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży. Jak Pan ocenia tę inicjatywę?

Inicjatywa powołania przez pana prezydenta Mariusza Chrzanowskiego zespołu ds. trwałego przywrócenia pierwotnej funkcji Szpitala Wojewódzkiego w Łomży jest godna najwyższej uwagi i poparcia. Życzę powodzenia.

Jest Pan osobą głęboko wierzącą i na swojej drodze spotkał Pan papieża Jana Pawła II.

Tak, w okresie studiów medycznych w Krakowie miałem okazję osobiście poznać ówczesnego jeszcze kardynała Karola Wojtyłę podczas spotkań "klermed". Brali w nich udział klerycy szóstego roku seminarium duchownego i studenci szóstego roku medycyny. Nie pamiętam już od kogo otrzymałem zaproszenie. Odbywały się one dwa razy w miesiącu się przy ulicy Franciszkańskiej 3. Były to lata 1973-1974. Późniejszy Ojciec Święty brał w nich prawie zawsze udział, uczestniczyła w nich też pani profesor Wanda Półtawska. Omawialiśmy tam tematy od strony duchowej i medycznej, takie jak np. planowanie rodziny, formowanie duchowe młodzieży i kształtowanie właściwych postaw prospołecznych. Wywarło to na mnie ogromny wpływ w postrzeganiu świata i na przyszłą pracę zawodową.

Spotkaliście się jeszcze później?

W 1985 roku, kiedy Karol Wojtyła został papieżem byłem u niego na indywidualnej audiencji w Watykanie. Okoliczności spotkania spowodowały we mnie tak duże wzruszenie, że nie byłem w stanie prowadzić zwykłej rozmowy.

Czego Panu życzyć?

Przede wszystkim zdrowia i szybkiego ustąpienia pandemii.

Dziękuję za rozmowę.

ROZMAWIAŁ GRZEGORZ DANILUK

ZGŁOŚ POMYSŁ DO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO 2021!

Można już zgłaszać propozycje zadań do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego na 2021 rok i Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego. Na pomysły mieszkańców Ratusz czeka do 14 września. Do podziału są 2 miliony zł.

Co nowego w BO 2021?

Zadania należy zgłaszać uwzględniając podział na kategorie: ogólnomiejską, strefową i osiedlową oraz zadania Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego.

- **zadanie ogólnomiejskie**, to takie, których realizacja powinna wpływać na jakość życia wszystkich mieszkańców. Wartość pojedynczego zadania nie może przekroczyć **500.000 zł** brutto. Można zgłaszać wyłącznie zadania inwestycyjne.
- **zadania strefowe** dotyczą realizacji pomysłów w jednej ze stref: Centrum, Łomżyca i Południe. Wartość zadania inwestycyjnego nie może przekroczyć **250.000 zł** brutto.
- **zadania osiedlowe** mogą być zarówno inwestycyjne jak i o charakterze społecznym. Koszt zadania inwestycyjnego nie może przekroczyć **50.000 zł** brutto, natomiast zadania społecznego – **10.000 zł** brutto. Można zgłaszać

działania obejmujące kilka osiedli, uzyskując wcześniej pisemną zgodę rad tych osiedli na realizację wspólnych zadań.

- **zadania Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego** – koszt zadania inwestycyjnego powinien mieścić się w kwocie do **100.000 zł** brutto, natomiast społecznego – do **20.000 zł** brutto.

Najważniejsze informacje

Zgłaszanym zadaniem może być każda inicjatywa obywatelska o charakterze inwestycyjnym i społecznym, która przyczynia się do rozwoju Miasta Łomża. W przypadku Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego musi ona dotyczyć młodzieży. Zadania społeczne mogą być zgłaszane tylko w kategorii osiedlowej (koszt do 10.000 zł) i w Młodzieżowym Budżecie Obywatelskim (koszt do 20.000 zł).

Mieszkaniec Łomży może zgłosić tylko jedno zadanie, wyłącznie na formularzu dostępnym na stronie www.lomza.pl oraz w Punkcie Obsługi Mieszkańców Urzędu Miejskiego w Łomży (parter, Stary Rynek 14).

Każde z zadań musi zostać poparte przez 10 mieszkańców Łomży (w przypadku kategorii osiedlowej – przez 10 mieszkańców osiedla, którego zadanie dotyczy). Podpisy poparcia muszą znaleźć się na formularzu zgłaszania zadań.

Jak wypełnić formularz?

- 1) Wybierz kategorię, w której zgłaszasz zadanie: ogólnomiejaska/strefowa/osiedlowa/Młodzieżowy Budżet Obywatelski;
- 2) Wpisz proponowaną nazwę zadania, jego lokalizację i określ szacunkowy koszt;
- 3) Opisz zadanie i uzasadnij, dlaczego istnieje potrzeba realizacji tego zadania i w jaki sposób wpłynie ono na rozwój Miasta Łomża;
- 4) Jeśli posiadasz zgody, deklaracje, analizy prawne czy dokumentację techniczną, wpisz do formularza te informacje;
- 5) Podaj swoje dane kontaktowe;
- 6) Zbierz podpisy osób popierających zadanie (10 mieszkańców Łomży, w przypadku osiedli – 10 mieszkańców osiedla, których dotyczy zadanie);
- 7) Podpisz się czytelnie pod Klauzulą informacyjną kończącą formularz, wyrażając zgodę na przetwarzanie danych osobowych w celach związanych z realizacją Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża 2021.

Co zrobić z wypełnionym i podpisanym formularzem?

- wysłać listem na adres: Urząd Miejski w Łomży, Pl. Stary Rynek 14, 18-400 Łomża z dopiskiem "Budżet Obywatelski - INICJATYWY";
- złożyć osobiście w Wydziale Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych Urzędu Miejskiego w Łomży, ul. Farna 1;
- zeskanować i wysłać mailem na adres: budzetobywatelski@um.lomza.pl
- wypełnić i wysłać w wersji elektronicznej – po udostępnieniu formularza elektronicznego na www.lomza.pl. Jeśli wypełnisz i wyślesz formularz w wersji elektronicznej, zachowaj oryginał listy poparcia. Po ogłoszeniu ostatecznej listy propozycji zadań możliwych do realizacji poddanych pod głosowanie należy dostarczyć listę do urzędu.

ŁUKASZ CZECH

PREZYDENT MARIUSZ CHRZANOWSKI ZAPRASZA

BUDŻET OBYWATELSKI ŁOMŻA 2021

ZGŁASZANIE ZADAŃ: od 17 SIERPNIA do 14 WRZEŚNIA

GŁOSOWANIE: od 2 LISTOPADA do 20 LISTOPADA

OGŁOSZENIE WYNIKÓW: 15 GRUDNIA

DODATKOWE INFORMACJE

- W KWESTIACH FORMALNO - ORGANIZACYJNYCH
TEL. 86 216 80 68
- W KWESTIACH ZWIĄZANYCH Z WŁASNOŚCIĄ DZIAŁEK
TEL. 86 215 68 24
- W KWESTIACH FINANSOWO-INWESTYCYJNYCH
TEL. 86 215 68 02

Zasmakuj w Łomży

WWW.LOMZA.PL / INFORMACJE PRAKTYCZNE / BUDŻET OBYWATELSKI

KREW PILNIE POTRZEBNA

2500 km w nieco ponad miesiąc. Mieszkaniec Lubartowa Janusz Kobyłka od 3 lipca tego roku przemierza samotnie Polskę na rowerze promując ideę krwiodawstwa. Trasa jego rajdu o kształcie wielkiego serca wiodła również przez Łomżę.

Z Januszem Kobyłką spotkał się zastępca prezydenta Łomży Andrzej Stypułkowski

Podczas spotkania w łomżyńskim ratuszu z zastępcą prezydenta Andrzejem Stypułkowskim, Janusz Kobyłka poruszył palący problem niedoborów krwi w prowadzonych przez Regionalne Centra Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa Bankach Krwi w całym kraju. Rokrocznie w okresie letnim o ponad 30% spada liczba dawców z uwagi na wyjazdy wakacyjno - urlopowe przy jednoczesnym wzroście zapotrzebowania na krew i na jej składniki przez placówki medyczne, w związku ze wzrostem wypadków komunikacyjnych spowodowanych zwiększonym ruchem na drogach. Rok 2020 jest pod tym względem jeszcze trudniejszy z uwagi na pandemię SARS-CoV-2, która zmniejszyła i tak niewystarczającą liczbę dawców.

Jak zauważył pomysłodawca akcji "Rajd po krew" i zapalony cyklista Janusz Kobyłka - Krew to dar, którego nie można niczym zastąpić, krwi nie można też sztucznie wyprodukować. Dzielenie się krwią to dzielenie się darem życia dlatego zachęcam wszystkich do jej oddawania.

O tym jak ważna to inicjatywa może świadczyć fakt, iż w czasie jednej donacji od dawcy pobierana jest jedna jednostka krwi wynosząca 450 ml, a tylko podczas jednej operacji serca potrzeba 6 takich jednostek, zaś do jednego tylko przeszczepu wątroby (o ile zabieg przebiega bez komplikacji) potrzeba blisko 10 litrów cennego płynu.

Krew może oddać każda pełnoletnia osoba, która w okresie ostatnich sześciu miesięcy nie miała wykonywanego tatuażu, piercingu, zabiegu operacyjnego lub nie była jej przetaczana krew, a także jeśli w przeciągu tego okresu nie przebywała na obszarach występowania endemicznych chorób tropikalnych. Nie mogą jej również oddawać osoby, które m.in. w ciągu ostatniego tygodnia przyjmowały lek, którego jednym ze składników jest kwas acetylosalicylowy (np. aspiryna). Zdrowy mężczyzna może w ciągu roku oddać krew sześciokrotnie, kobieta zaś nie częściej niż cztery razy. Minimalna przerwa między donacjami nie może być krótsza niż 8 tygodni.

W związku z przekształceniem łomżyńskiego szpitala w placówkę jednoimienną krew w naszym mieście można oddawać w pomieszczeniach Parafii pw. Bożego Ciała przy ul. Przykoszarowej 26 od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 - 13.00.

KRZYSZTOF FABISZEWSKI

BEZPŁATNI FACHOWCY DLA SENIORÓW W ŁOMŻY

Seniorzy posiadający Łomżyńską Kartę Seniora, a także osoby z niepełnosprawnościami będą mogły skorzystać z pomocy w drobnych naprawach technicznych w miejscu swojego zamieszkania. Już od września tego typu usługi mają świadczyć uczestnicy projektu Centrum Integracji Społecznej.

Ciekący kran, zepsuta klamka, niedomykające się meble, wyrwane gniazdko elektryczne czy nieszczelne okna to niektóre z usterek, których samodzielne usunięcie może stanowić problem dla seniorów i osób z niepełnosprawnością, a które bezpłatnie pomoże naprawić "fachowiec dla seniora".

- Jest to nasza reakcja na potrzeby zgłaszane przez Łomżyńską Radę Seniorów i Łomżyńską Społeczną Radę ds. Osób z Niepełnosprawnością. Uruchomienie tego typu pomocy planowaliśmy już wcześniej, jednak z uwagi na pandemię koronawirusa musieliśmy przesunąć ją w czasie. Doskonale sprawdza się ona

w innych miastach jako tzw. złota rączka - informuje prezydent Mariusz Chrzanowski.

Drobne naprawy techniczne będą realizowali uczestnicy projektu Centrum Integracji Społecznej, którzy od 1 września br. będą przyjmowali zgłoszenia, weryfikowali je i po wyznaczeniu terminu dokonywali napraw. Potrzebę usunięcia usterki można będzie

zgłaszać pod numerem telefonu 86 215 68 99 lub osobiście w siedzibie CIS przy ul. Farnej 1. Koszt zakupu materiałów niezbędnych do naprawy będzie leżał po stronie zgłaszającego.

Osoby dokonujące napraw nie będą pobierały żadnych opłat za wykonaną usługę, ani też nie będą brały pieniędzy na zakup materiałów.

- To kolejny element aktywizacji zawodowej uczestników Centrum Integracji Społecznej. Dzięki usłudze "fachowiec dla seniora" będą oni mogli pracować dla innych, wykorzystując swoje umiejętności do tego, by wesprzeć osoby najbardziej potrzebujące z naszego miasta - podkreśla zastępca prezydenta Andrzej Stypułkowski.

ŁUKASZ CZECH

SZANTY ZAWITAŁY NAD NAREW

Choć Łomża ma długie tradycje wodniackie, na pierwszy koncert szant i dawnych marynarskich pieśni czekała wiele lat. I doczekała się, a wyjątkowy koncert odbył się w urokliwej scenerii nadrzeznych bulwarów.

Na scenie zespół 4 Refy

Szanty od przeszło 300 lat towarzyszą marynarzom na wodach wszystkich mórz i oceanów. Choć pierwotnie niosąca się po pokładzie pieśń miała ułatwiać żeglarzom ich ciężką i monotonną pracę przy wioślach bardzo szybko stała się formą sztuki, a wpadają-

cy w ucho gatunek muzyczny zyskał rzeszę fanów na całym świecie.

Restrykcje sanitarne wprowadzone w związku z szalejącą pandemią SARS CoV-2 nie ominęły "Szant nad Narwią". Wygodzony barierkami teren festiwalu, pomiar tempera-

tury ciała oraz obowiązkowe maseczki rozlokowanych luźno widzów to tylko niektóre z wprowadzonych obostrzeń. Bo jak zauważa pomysłodawca festiwalu, prezes LOT Ziemia Łomżyńska Wojciech Winko – najważniejsze było zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim uczestnikom imprezy.

W ramach festiwalu na łomżyńskich bulwarach zacumowały tak znane szantowe zespoły jak Mechanicy Shanty, Flash Creep i Cztery Refy. Możliwość wysłuchania na żywo słynnych szantymenów to dla łomżyńskich fanów pieśni marynistycznej była gratką nie lada. I jak się okazało nie tylko łomżyńskich, bowiem do nadnarwiańskiego grodu przybyli też pasjonaci "morskich opowieści" z całej Północno – Wschodniej Polski. "Pożegnanie Liverpoolu", "Marco Polo" czy "Płynmy w dół do Starej Maui" to zaledwie kilka z licznych hitów jakie wybrzmiały nad brzegami Narwi. W programie pojawiły się też nowsze kompozycje z pogranicza folkloru irlandzkiego, szkockiego, angielskiego i bretońskiego.

Organizatorzy współfinansowanego przez Miasto Łomża festiwalu "Szanty nad Narwią" – Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemia Łomżyńska oraz MOSIR Łomża, zapewniają, że to nie jedyna jego odsłona i liczą, że impreza wpisze się w trwałą doroczną formę prezentacji w Łomży pieśni z kręgu kultury marynistycznej, tym samym wpisując się również w ogólnopolski kalendarz przeglądów i festiwali pieśni ludzi morza.

KRZYSZTOF FABISZEWSKI

"CAFE KULTURA" DLA NAJMŁODSZYCH

Warsztaty plastyczne i lepienia z gliny, zajęcia umuzykalniające, konsultacje wokalne – przez dwa tygodnie trwały Warsztaty Cafe prowadzone przez instruktorów Miejskiego Domu Kultury - Domu Środowisk Twórczych w Łomży w ramach "Cafe Kultura".

Najmłodsi mogli rozwijać swoje talenty artystyczne

Ogródek z palet wybudowany przed Galerią Pod Arkadami zmienił się w pracownię kreatywności dziecięcej. Warsztaty artystyczne wypełniały czas pomiędzy koncertowymi weekendami "Cafe Kultura". Zajęcia cieszyły się wyjątkowym powodzeniem, na wszystkich frekwencja dopisała.

MDK-DST przygotował bogatą ofertę, dostosowaną do zainteresowań i możliwości uczestników. Dzieci uczyły się nowych technik plastycznych, kształciły głos, brały udział w zajęciach rytmicznych.

Plon zajęć plastycznych będzie można obejrzeć na wystawie we wrześniu, a wielu młodych utalentowanych uczestników zamierza rozwijać swoje zdolności w pracowniach Miejskiego Domu Kultury - Domu Środowisk Twórczych w roku szkolnym.

MDK-DST

DAWNIEJ I DZIŚ... O FILII NR 2 MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W ŁOMŻY

Filia Nr 2 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łomży, mieszcząca się przy ul. Ks. Anny 2, jest instytucją kultury działającą nieprzerwanie od ponad 64 lat. Księgozbiór biblioteki ma charakter uniwersalny. Filia gromadzi i udostępnia literaturę piękną dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży. W jej zbiorach możemy znaleźć również literaturę popularnonaukową, regionalia, lektury szkolne, fantastykę, a także czasopisma. Biblioteka oferuje także bezpłatny dostęp do publikacji na platformie IBUK LIBRA oraz LEGIMI – czyli e-booków.

Spotkanie z piłkarzami ŁKS 1926 Łomża (fot. archiwum MBP)

Początki istnienia Filii Nr 2 sięgają roku 1956. Wówczas biblioteka mieściła się przy ul. 22 lipca (obecnie Dworna) w prywatnym budynku, zajmując niewielkie pomieszczenie. Następnie swoją działalność prowadziła przy ul. Nowogrodzkiej, a od września 1992 roku dzieliła lokal wraz z Oddziałem Zbiorów Specjalnych i Wypożyczalnią Książek Mówionych, przy ul. Ks. Anny 2.

Dziś Filia Nr 2 dysponuje lokalem o powierzchni 133 m². Na czytelników czeka nie tylko funkcjonalna wypożyczalnia, ale także przestronna czytelnia oferująca między innymi stanowiska komputerowe z bezpłatnym dostępem do Internetu. Biblioteka dysponuje bogatym i ciekawym księgozbiorem adresowanym zarówno do osób dorosłych i młodzieży, a także do najmłodszych. Miłośnicy czytania mają do dyspozycji ponad 30 tysięcy woluminów, jak również możliwość skorzystania z gazet i czasopism bieżących. Każdego roku biblioteka obsługuje ponad 1600 czytelników.

Oprócz realizacji podstawowych zadań, prowadzona jest również szeroka działalność kulturalno - oświatowa. Biblioteka podejmuje szereg działań popularyzujących czytelnictwo, a także aktywizujących i integrujących środowisko lokalne, kierując swoją ofertą do osób w różnym wieku. Filia współpracuje nie tylko

z łomżyńskimi przedszkolami, szkołami czy instytucjami upowszechniającymi kulturę, ale swoją ofertą obejmuje także osoby 50+. Do czasu wybuchu pandemii organizowane były tam "Spotkania dla ludzi z pasją", między innymi dla seniorów z cyklu: "Lubimy poniedziałki", podejmujące ciekawe tematy i zagadnienia z różnych

dziedzin, takich jak: zdrowie, historia, psychologia, robotki ręczne, fotografia czy podróże. Spotkania cieszyły się nie tylko dużym zainteresowaniem, ale również stworzyły doskonałą okazję do pogłębienia wiedzy na dany temat oraz do podjęcia wspólnych rozmów, czy dzielenia się doświadczeniami.

"Dwójka" zainicjowała na osiedlu Południe spotkania dla dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, a także maluchów. Od kilku lat w bibliotece organizowane są cotygodniowe spotkania "Czytanie na śniadanie", czyli zajęcia literacko - plastyczne dla najmłodszych nieuczęszczających do przedszkoli. Natomiast dzieci w wieku szkolnym mogą skorzystać z cyklicznych zajęć literackich: "Czytelnicza gratka dla maolatka". W placówce organizowane są także różnorodne zajęcia biblioteczne, biblioterapeutyczne dla grup przedszkolnych i szkolnych, a także konkursy literackie, czytelnicze, zajęcia manualno - plastyczne, imprezy/wydarzenia biblioteczne, takie jak Dni Literatury Dziecięcej, czy rodzinna Łomżyńska Noc Bibliotek.

Biblioteka stała się miejscem spotkań uczniów i przedszkolaków z ciekawymi ludźmi nie tylko związanymi z książką, ale także z kulturą. Spotkania autorskie i edukacyjne zawsze cieszą się ogromnym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży, a także osób

dorosłych. Dotychczas w Filii Nr 2 gościli między innymi: Tanya Valko, Barbara Kosmowska, Renata Kosin, Eliza Piotrowska, Wojciech Wiślak, Joanna Olech oraz Barbara Ciwoniuk. Co roku organizowane są zajęcia podczas ferii zimowych, zapewniające dzieciom nie tylko spotkanie i edukację z ciekawą książką, ale też doskonałą zabawę.

Działalność biblioteczna to także aktywne uczestnictwo w różnych kampaniach i projektach promujących czytelnictwo, takich jak: Mała Książka - Wielki Człowiek, Ogólnopolski Tydzień Bibliotek, Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania czy Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom. Zaistniała sytuacja epidemiologiczna w kraju i zamknięcie biblioteki przyczyniły się do braku możliwości organizowania różnych form działalności kulturalno - oświatowej w samej siedzibie placówki, jednak to nie przeszkodziło w podejmowaniu innych działań promujących czytelnictwo.

Blog filii stał się narzędziem do pracy kulturalno - oświatowej biblioteki, którego celem jest utrzymanie więzi z czytelnikiem. Na stronie internetowej MBP i kanale filmowym YouTube można było śledzić czytanie fragmentów wybranych książek z dziecięcej klasyki, a w akcję zaangażowały się zarówno dzieci, młodzież i dorośli, a także osoby publiczne. Na blogu biblioteki pojawiały się również liczne propozycje konkursów, zabaw literackich, czy też zajęć plastycznych, które umożliwiały rodzicom kreatywne spędzenie czasu z dzieckiem.

- Mając na uwadze obecne utrudnienia w możliwościach pełnego korzystania z naszej oferty zapraszamy do śledzenia bloga, na którym zamieszczane są wszystkie aktualne informacje o działalności filii. Już teraz zachęcamy wszystkich najmłodszych czytelników i miłośników książek do skorzystania z oferty wakacyjnej. W każdą środę o godz. 11.00 na naszym blogu oferujemy między innymi spotkanie wirtualne z książką z cyklu "Wakacyjne czytanie na ekranie". Wszystkim tym, którzy przyczynili się do kreatywnego rozwoju i promocji naszej biblioteki, będąc dla nas źródłem inspiracji, motywacji, a także wsparcia - serdecznie dziękujemy. Zachęcamy do korzystania z naszych zbiorów i uczestniczenia w życiu biblioteki - mówi kierownik Filii Nr 2 Agnieszka Chrostowska.

MBP

SENIORZY PISZĄ

Przedstawiamy twórczość łomżyńskich seniorów – Stanisława Kasei, który tym razem porusza wątek filozoficzny, zastanawiając się nad sensem naszego istnienia oraz przemyślenia na temat pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 Janiny Górskiej.

KIM JESTEŚMY?

Doświadczając trudności życiowych często zadajemy sobie pytanie, dlaczego?

Pytanie jest bardziej wyraziste im dramat jest większy.

Pytamy o sens

życia.

Kim jesteśmy?

Musimy zrozumieć siebie.

Możemy stracić to co mamy, ale nie stracić tego kim jesteśmy.

Co może nas uzdrowić? Czy może uzdrowić ludzkie słowo, spojrzenie, prawda i miłość? Nie jesteśmy skazani na cierpienie.

Musimy odnieść zwycięstwo nad własnym znużeniem i słabością, bo tylko własną mocą, dzięki której nawet w najbardziej bolesnych doświadczeniach życia, utwierdzamy naszą duszę, że żyć będzie.

Stanisław Kaseja

CZYM JEST NASZE DŁUGIE ŻYCIE?

Możemy je przyrównać do stąpania po kruchym lodzie. Czy jest czas, że w naszym życiu doznajemy poczucia bezpieczeństwa, pewności i stabilizacji?

Pamiętajmy, nie możemy popadać w rozpacz, zagnębienie, nie wolno tracić wiary.

Skorzystajmy z wyciągniętej ręki osób nam życzliwych.

W naszej drodze zastanawiamy się, gdzie jest nasz port "nasza ojczyzna"?

Ważnym jest aby w naszej drodze towarzyszyło młode pokolenie, pokolenie wnuków.

Wspólnie zabiegajmy o zachowanie więzi między pokoleniowej, która obejmuje przyszłość młodych a teraźniejszość dla nas.

Obecność młodych w naszym życiu jest dla nas troską i pocieszeniem, co może być niezbędne w naszym pielgrzymowaniu do wiecznej ojczyzny.

Póki co mamy bliską naszemu sercu ziemską ojczyznę.

Oddajemy hołd tym, którzy w jej obronie oddali życie.

Czcimy bohaterów z 1920 roku, którzy przypominają jak cenna jest ich przelana krew, dzięki której nasza Ojczyzna - Polska może rozwijać się w pokoju.

Stanisław Kaseja

ŚWIAT ZATRZYMAŁ SIĘ W CZASIE. PANDEMIA - KORONAWIRUS!

Sytuacja światowej pandemii COVID-19 spowodowała, że prawie cały świat znalazł się w zupełnie nowej rzeczywistości. Lęk o zdrowie towarzyszy nam wszystkim.

Raporty Ministerstwa Zdrowia o stanie rozprzestrzenienia się koronawirusa to koszmar, seria fatalnych wiadomości, które stawiają nasze życie na głowie. W komunikatach tych można odczytać między słowami bezradność, lęk o to co dalej, ale też próbę zachowania spokoju i kontroli nad postępowaniem.

Totalny brak energii do konstruktywnego życia

Upływa kolejny miesiąc walki z koronawirusem. Nastąpiło odmrażanie gospodarki ponieważ epidemia i kryzys gospodarczy sięgają spustoszenia. Powstające bezrobocie doprowadza ludzkość do utraty poczucia bezpieczeństwa.

Straty wynikające z zamrożenia gospodarki to: redukcja zatrudnienia, brak wynagrodzenia, spadło tempo sprzedaży detalicznej co spowodowało załamanie konsumpcji.

Ogólny spadek usług oraz spadek potrzeb konsumpcyjnych

Większość społeczności ze względu na koronawirusa została zmuszona do zmian w codziennym funkcjonowaniu. Unikanie częstego wychodzenia z domu, odwołanie nieobowiązkowych spotkań, robienie większych zakupów jednorazowo, kto może to pracuje w domu - zdalnie.

Przemyślenia:

Być może to Bóg wystawił świat na próbę. Goniąc za karierą, luksusem zapominamy o Bogu. Odstawiamy go gdzieś na potem. Dopiero w trudnych chwilach wołamy: Boże gdzie jesteś? Broń nas od złego!

Może to znak Boży dla opamiętania się narodów i refleksji nad swym postępowaniem. Pan Bóg miał dość patrzenia na skłócony świat. Podzielone narody, rodziny. Człowiek człowiekowi wrogiem. Już nie potrafimy żyć w dzisiejszym tempie, ciągle za czymś goniąc, niejednokrotnie kosztem rodziny, sąsiedzkiej przyjaźni, spotkań towarzyskich. Zapominamy często o szacunku dla drugiego człowieka.

Jak widać czasami trzeba przejść przez piekło aby odnaleźć radość życia. Wszystko co spotkało nas w życiu niech nas czegoś nauczy bo to kreuje nas samych i to kim jesteśmy. Motywujmy więc swoje przemyślenia, niech ten czas zatrzymania będzie czasem opamiętania, bo nadszedł czas by się obudzić, docenić wszystkie małe i duże rzeczy.

Świat musiał się zatrzymać by nie upaść. Szkoły musiały się zamknąć by matki i ojcowie znów stali się opiekunami dla dzieci i przemyśleć czy 14-sto godzinny dzień pracy jest celem życia, czy może sztucznie narzuconą normą konsumpcyjną? Liczysz się wtedy kiedy masz lepszy ciuch, but, auto, zegarek.

A co z wnętrzem? Ile jest warte nasze życie? Czas spędzony z rodziną? Jest mniej warty niż przedmioty, które gromadzimy? A nasze zdrowie?

Konsumpcyjny świat doprowadził do kryzysu ekologicznego i ekonomicznego, do tego, że cały świat tonie w długach i w śmieciach, każdy każdemu coś winien, a ludziom ciągle jest mało.

To, że wszystko nagle się zatrzymuje, to dla ludzkości bardzo droga lekcja. Może i lepiej bo zwykle docenia się to, za co się słono płaci, jeśli coś jest za darmo, zwykle dla ludzi nie ma wartości.

Janina Górską

ŁOMŻA É MINHA CASA

Do Łomży trafił za sprawą ówczesnego trenera ŁKS-u Mateusza Miłoszewskiego, obecnie zastępcy burmistrza miasta Pułusk. Zanim jednak przywdział białe - czerwony trykot, występował w Świcie Nowy Dwór Mazowiecki, a także węgierskim Vasas S.C. 2 oraz rodzimych zespołach, w tym w Botafogo FR, Sao Cristovao FR, CA Juventus, Duque De Caxias FC. Brazylijski obrońca Reinaldo Melão do Nascimento, po wielu piłkarskich doświadczeniach, swoje miejsce znalazł dopiero nad Narwią gdzie założył wymarzoną rodzinę.

Reinaldo Melão

To piłka nożna kierowała życiem Reinaldo Melão i sprawiła, że znalazł się w naszym mieście. Swoją karierę rozpoczynał w wieku 13 lat w Botafogo FR, jednym z najbardziej znanych brazylijskich zespołów, którego siedziba znajduje się w Rio de Janeiro. Reinaldo z dumą zaznacza, że występował również w Sao Cristovao FR, w zespole w którym marsz ku światowym arenom rozpoczynał popularny "O Fenômeno" czyli Ronaldo Luís Nazário de Lima. Do Polski trafił w 2013 roku. Pierwotnie miał występować gdzie indziej, ale ostatecznie trafił do Nowego Dworu Mazowieckiego gdzie reprezentował drugoligowy Świt.

W ŁKS-ie Łomża występuje nieprzerwanie

od 2015 roku. Szybko odnalazł wspólny język z kolegami z szatni, a także łomżanami. - Myślę, że jestem osobą dosyć otwartą i przyjazną co pomogło mi być łatwiej akceptowanym przez poznanych ludzi i tworzyć nowe przyjaźnie. Na początku mojej obecności w Łomży w przystosowaniu pomogli mi przede wszystkim koledzy z Klubu – przyznaje Reinaldo Melão.

Dziś, po 5 latach gry w białe - czerwonych barwach, w pamięci zachowuje najlepsze występy w łomżyńskim zespole. Brazylijski obrońca doskonale pamięta swój debiut. Przypadł on na wyjątkowe spotkanie, które ŁKS Łomża rozgrywał 19 lipca 2015 roku w rundzie wstępnej Pucharu Polski. Przeciwnikiem – Raków Czę-

stochowa, zespół obecnie występujący w najwyższej klasie rozgrywkowej. Ku zaskoczeniu ekspertów, dalej awansowała drużyna prowadzona przez Mateusza Miłoszewskiego pokonując faworytów 2:1, a jednym z najlepszych zawodników na boisku był właśnie Melão. Pytany o mecz, który najbardziej zapadł jemu w pamięci, bez zastanowienia wskazuje spotkanie z Widzewem Łódź. - Na trybunach blisko 20 tys. kibiców. Naprzeciw nam zespół, który na papierze był zdecydowanie lepszy – historia Dawida i Goliata. Wygraliśmy wówczas w Łodzi 2:1 – wspomina Reinaldo.

Dziś, jako doświadczony zawodnik, chce dzielić się wiedzą z młodszymi kolegami. Próbuje instruować, zwracać uwagę zawodnikom, którzy dopiero wchodzą do seniorskiego zespołu. - Uważam jednak, że powinienem nie tylko mówić, ale również sam dawać przykład, bo przykład jest warty zdecydowanie więcej niż nawet tysiąc słów – zaznacza zawodnik.

Reinaldo Melão do Nascimento w Łomży odnalazł swój dom. To tutaj poznał żonę Milenę, z którą wspólnie wychowują Lucasa. To również dzięki niej bardzo szybko zaaklimatyzował się i dziś może czuć się łomżaninem. Funkcjonowanie wśród rodzimych mieszkańców na pewno ułatwia znajomość języka.

- Gdy grałem w Świcie, trener powiedział, że jeśli nie nauczę się języka, nie będę grał. Na początku było ciężko, ponieważ polszczyzna nie jest łatwa. Myślę, że w 100% opanowałem ją dopiero gdy poznałem moją żonę Milenę – przyznaje Melão. Ponadto, pomimo kilometrów dzielących Brazylijczyków i Polaków, Reinaldo zauważa między nami pewne podobieństwa. Uważa, że lubimy muzykę, dobrą zabawę i czas spędzany z przyjaciółmi.

Kiedy pierwszy raz trafił do Łomży, urzekło go otoczenie, spokój i cisza. Teraz często mówi "Łomża é minha casa" (Łomża to mój dom). Na pytanie co najbardziej mu się podoba w mieście, szczerze odpowiada, że żona i spacer z rodziną po Starym Rynku. Już niedługo na pewno będzie miał okazję korzystać z jeszcze piękniejszego oblicza łomżyńskiej starówki. Z perspektywy czasu zawodnik ŁKS-u Łomża uważa, że podjął właściwą decyzję. - W Polsce, w Łomży znajduje się wszystko czego potrzebuję. Tutaj znalazłem spokój i poznałem żonę, z którą stworzyłem piękną i wspianą rodzinę – kończy Reinaldo Melão.

SEBASTIAN CHRZANOWSKI

BARDZO DOBRY POCZĄTEK ŁKS-U 1926

Od dwóch zwycięstw rozpoczęli sezon czwartoligowi piłkarze ŁKS 1926 Łomża. Podopieczni Roberta Speichlera wygrali 5-1 na inaugurację z Wigrami II Suwałki, zaś tydzień później pokonali 2-1 w wyjazdowym spotkaniu MKS Mielnik.

Przed nowym sezonem w zespole łomżan doszło do sporych zmian kadrowych. Według wielu ekspertów ekipa z nad Narwi po letnich wzmocnieniach uchodzi za jednego z faworytów czwartoligowych rozgrywek. Jednak trener Robert Speichler tonuje nastroje przed huraoptyzmem i przekonuje, że prawdziwą weryfikacją będą kolejne spotkania z trudniejszymi rywalami.

- Założyliśmy sobie, że w każdym meczu gramy o zwycięstwo. Chcemy uzbierać jak najwięcej punktów. Przed nami jeszcze wiele meczów, w których zmierzmy się również z rywalami o zbliżonym potencjale do naszego. I myślę, że one będą takim prawdziwym wyznacznikiem tego na co nas będzie stać w tym sezonie – mówi opiekun łomżan.

Na inaugurację na stadionie miejskim przy ul. Zjazd, ŁKS 1926 Łomża rozgromił 5-1 rezerwy Wigier Suwałki, zaś później było zwycięstwo 2-1 w Mielniku z tamtejszym MKS-em.

- W obu tych spotkaniach prowadziliśmy grę i mieliśmy bardzo dużo sytuacji, brakowało jednak skuteczności, szczególnie widoczne było to w Mielniku. Cały czas pracujemy nad zgraniem zespołu, wkomponowaniem nowych zawodników i myślę, że zmierzamy w dobrym kierunku – podsumowuje Robert Speichler.

GRZEGORZ DANILUK

TABELA PO 2. KOLEJKACH	M	Pkt	Z	R	P	Bramki
1. Tur Bielsk Podlaski	2	6	2	0	0	10-2
2. Wissa Szczuczyn	2	6	2	0	0	7-1
3. ŁKS 1926 Łomża	2	6	2	0	0	7-2
4. Cresovia Siemiatycze	2	4	1	1	0	8-2
5. Promień Mońki	2	4	1	1	0	4-1
6. MKS Mielnik	2	3	1	0	1	3-3
7. Krypianka Krypno	2	3	1	0	1	7-5
8. KS Michałowo	2	3	1	0	1	5-4
9. MOPS Białystok	1	3	1	0	0	3-2
10. Hetman Białystok	2	3	1	0	1	5-5
11. Dąb Dąbrowa Białostocka	2	3	1	0	1	3-3
12. Sparta 1951 Szepietowo	1	0	0	0	1	1-2
13. Warmia Grajewo	1	0	0	0	1	0-3
14. Sokół 1946 Sokółka	1	0	0	0	1	1-5
15. Orzeł Kolno	2	0	0	0	1	3-10
16. Sparta Augustów	2	0	0	0	2	1-9
17. Wigry II Suwałki	2	0	0	0	2	1-10

MŁODZIEŻOWE MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO W PIŁCE RĘCZNEJ PLAŻOWEJ

W dniu 8 sierpnia odbyły się w Łomży Młodzieżowe Mistrzostwa Województwa Podlaskiego w Piłce Ręcznej Plażowej. Turniejowe mecze zostały rozegrane w dwóch kategoriach wiekowych: juniorka młodsza, juniorka starsza i kategorii open. Do rywalizacji przystąpiły drużyny MKS "Dwójka" Łomża i KPR Białystok.

Piłka ręczna plażowa to jedna z widowiskowych dyscyplin (fot. Robert Majtas)

- Licznie zgromadzeni kibice mogli na własnej skórze poczuć wielkie emocje, które towarzyszyły uczestnikom od pierwszego spotkania. To był niesamowity dzień. Piękna pogoda, muzyka w sam raz na plażę i wspaniała atmosfera radości i letniego festynu. Taka właśnie jest piłka ręczna plażowa – przekazuje Iwona Gryczewska, prezes MKS "Dwójka" Łomża, organizatora sportowego wydarzenia.

W kategorii juniorki młodszej najlepsze okazały się szczypiornistki KPR Białystok, które po shoot out-ach (rzutach karnych) pokonały MKS "Dwójka" Łomża. Kolejność była odwrotna zaś w kategorii juniorki starszej, gdzie białostoczanki musiały uznać wyższość łomżanek, a o rozstrzygnięciu zadecydowała tzw. "złota bramka". W mecz w kategorii open swoich sił na piasku spróbowały zawodniczki w różnym wieku i zaawansowaniu gry w piłkę ręczną plażową. Po końcowym gwizdku wielka radość zapanowała w obozie gospodyń.

Nagrody indywidualne:

KAT. JUNIORKA MŁODSZA: Bramkarka – Katarzyna Piątek (MKS "Dwójka" Łomża), MVP – Agnieszka Wasilewska (KPR Białystok), Król strzelców – Julia Suchcicka (MKS "Dwójka" Łomża)

KAT. JUNIORKA: Bramkarka – Natalia Kowalko (KPR Białystok), MVP – Patrycja Kruczkow (MKS "Dwójka" Łomża), Król strzelców – Wiktoria Rutkowska (KPR Białystok).

GRZEGORZ DANILUK

MŁODZI TENISIŚCI RYWALIZOWALI W ŁOMŻY

Już po raz szósty na kortach tenisowych III Liceum Ogólnokształcącego w Łomży został rozegrany Ogólnopolski Turniej Klasyfikacyjny Młodzików "Piątuś Cup", w którym rywalizowało 12 młodych zawodniczek z całego kraju. Stawką oprócz pucharów i nagród rzeczowych były także cenne punkty do rankingu Polskiego Związku Tenisa.

Laureatki zmagani – I miejsce Zuzanna Zembruska (KT Warszawianka Warszawa), II miejsce Natalia Chylińska (Avia Świdnik), III miejsce Aniela Galińska (UKS "Return" Łomża)

Jak informuje dr Tomasz Waldziński – trener Uczniowskiego Klubu Sportowego "Return" w Łomży oraz pomysłodawca wydarzenia, tegoroczny turniej odbywał się z zachowaniem wymaganego rygoru sanitarnego wprowadzonego w związku z pandemią SARS-CoV-2. Polski Związek Tenisa, Ministerstwo Sportu i Ministerstwo Zdrowia dały zielone światło dla organizacji zawodów,

o ile organizatorzy spełnią określone wymogi. Jednym z nich było zapewnienie minimalnej odległości pięciu metrów pomiędzy kortami. Położone na różnych poziomach i w znacznej odległości od siebie korty III Liceum Ogólnokształcącego spełniały wszystkie "covidowe" warunki, co umożliwiło organizację kolejnej edycji "Piątuś Cup". Nad pełnym bezpieczeństwem zawodniczek i zgromadzonej

publiczności czuwała zaś Grupa Ratownicza "Nadzieja".

Rozgrywany cyklicznie od 2015 roku turniej po raz kolejny ściągnął do Łomży zawodniczki z całej Polski. W szranki stanęły młode sportswomenki z Podlasia, Mazowsza, Warmii i Wielkopolski. Uczniowski Klub Sportowy "Return" w Łomży reprezentowała Aniela Galińska.

W fazie eliminacyjnej zmagania rozgrywane były w systemie grupowym, w którym zawodniczki podzielono na cztery, trzyosobowe grupy. Każda z tenisistek miała do rozegrania trzy mecze. Finał natomiast przeprowadzono systemem pucharowym.

Tegoroczne zawody tenisowe wygrała Zuzanna Zembruska ze stołecznego klubu KT Warszawianka Warszawa która w finale pokonała 3:6, 6:1, 10:8 Natalię Chylińską z Avii Świdnik, zyskując oprócz trofeum zwycięzcy także kolejne punkty w klasyfikacji Polskiego Związku Tenisowego w kategorii "Skrzatki" – dziewczęta do lat 12.

Świetnie wypadła wychowanka UKS "Return" w Łomży Aniela Galińska, która klasę zaprezentowała już w pierwszym meczu odnosząc zwycięstwo 6:0 i 6:0 nad Elizą Tarasewicz z UKS Sokół – Asy Białystok. Pomimo porażki 2:6, 1:6 z dużo wyżej notowaną w rankingu PZT Natalią Chylińską z Avii Świdnik, kolejne zwycięstwo 6:2, 6:2 nad Nelą Pietrzak z KKS 1925 Kalisz dało łomżyniance trzecią lokatę i miejsce na podium, ex aequo z Igą Piotrowską ze Stowarzyszenia Morelowa Tennis Club Warszawa.

Organizatorami wydarzenia było łomżyńskie III Liceum Ogólnokształcące oraz Uczniowski Klub Sportowy "Return" w Łomży, zaś wsparcia finansowego udzieliło Miasto Łomża oraz OSM Piątnica, która jest też tytułarnym sponsorem turnieju. ■

KRZYSZTOF FABISZEWSKI

"My z Łomży" Biuletyn Informacyjny Urzędu Miejskiego w Łomży

Wydawca: Urząd Miejski w Łomży, Stary Rynek 14, 18-400 Łomża, tel. 86 215 67 24, e-mail: redakcja@um.lomza.pl.

Redaktor naczelny: Grzegorz Daniluk.

Zespół redakcyjny: Łukasz Czech, Łukasz Chelchowski, Sebastian Chrzanowski, Krzysztof Fabiszewski, Kamil Brzostowski (foto).

Skład: Pracownia Pana Twardowskiego Adam Twardowski, e-mail: pracownia@pracowniapanatwardowskiego.pl.

Druk: Top Druk 24, ul. Nowogrodzka 151a, 18-400 Łomża, tel. 86 473 03 12, e-mail: biuro@topdruk24.pl.

"My z Łomży" Biuletyn Informacyjny Urzędu Miejskiego w Łomży jest dostępny w następujących punktach: Urząd Miejski w Łomży (Stary Rynek 14), szkoły i przedszkola na terenie miasta, Park Przemysłowy Łomża (ul. Gen. Władysława Sikorskiego 166), Dzienny Dom Senior + (ul. M.C. Skłodowskiej 2), Klub Seniora MOPS (ul. Mickiewicza 4), Miejska Hala Targowa (ul. Gen. Władysława Sikorskiego 176a), Park Wodny (ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego 15), Pływalnia Miejska (ul. Niemcewicza 17), "Domek Pastora" (ul. Krzywe Koło 1), Miejska Biblioteka Publiczna (ul. Długa 13), Teatr Lalki i Aktora (Plac Niepodległości 14), Miejski Dom Kultury-Dom Środowisk Twórczych (ul. Wojska Polskiego 3), Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości (ul. Akademicka 14), Wyższa Szkoła Agrobiznesu (ul. Studencka 19), K1 Sklep Spożywczy (ul. Jędrzeja Śniadeckiego 2a), Zakład Gastronomiczny "Smaczek" (ul. Sybiraków 20, lok. 2a), sieć piekarni "Kraska", "Okruszek", "Serafin", sieć sklepów "Alex" i "Lewiatan" oraz w wersji elektronicznej na stronie internetowej: www.lomza.pl.

Gazeta ukazuje się 15. każdego miesiąca.

SPOTKANIA
TEATRALNE

WALIZKA

ŁOMŻA

- MOJE MIASTO

3-6.09.2020

3 WRZEŚNIA 2020 • CZWARTEK

17:00

WYSTAWA FOTOGRAFII „Walizka Art Festiwal” • GALERIA POD ARKADAMI

OTWARCIE SPOTKAŃ

17:30

TEATR MUZYKANTY (GLIWICE) • HISTORIA MUZYKI • ULICA DŁUGA

18:30

TEATR MIGRO (KRAKÓW) • DROM - ŚCIEŻKAMI ROMÓW • PLAC KATEDRALNY

4 WRZEŚNIA 2020 • PIĄTEK

16:00

TEATR NEMNO (RZESZÓW) • CZERWONY KAPTUREK + WARSZTATY DLA DZIECI • GALERIA VENEDA

19:30

KIJOWSKI TEATR ULICZNY „HIGHLIGHTS” & TEATR VUALA (UKRAINA) • PRZYSTANEK KLAUNADA • PLAC KATEDRALNY

20:30

TEATR OGNI I PAPIERU (ŁÓDŹ) • RELIKWIARZ • DZIEDZINIEC KLASZTORU B.M. KAPUCYNÓW

5 WRZEŚNIA 2020 • SOBOTA

12:00

TEATR NEMNO (RZESZÓW) • CYRK HRYNEK + WARSZTATY DLA DZIECI • ULICA DŁUGA

13:00

TEATR FALKOSHOW (LANCKORONA) • ILUZJA MARIONETKI + WARSZTATY DLA DZIECI • PORT ŁOMŻA

19:00

TEATR PIJANA SYPIALNIA (WARSZAWA) • KLAPSY • AMFITEATR

20:00

TEATR FALKOSHOW (LANCKORONA) • JAŚ I MAŁGOSIA • ULICA DŁUGA

6 WRZEŚNIA 2020 • NIEDZIELA

11:00

TEATR BARNABY (GDAŃSK) • CALINECZKA + WARSZTATY DLA DZIECI • ULICA DŁUGA

15:00

TEATR BARNABY (GDAŃSK) • BAŚŃ O RYCEKZU BEZ KONIA + WARSZTATY DLA DZIECI • PARK JANA PAWŁA II

19:30

TEATR AKT (WARSZAWA) • JA GORE • AMFITEATR

ZAMKNIĘCIE SPOTKAŃ

ORGANIZATOR

TEATR ŁALKI I AKTORA W ŁOMŻY
PLAC NIEPODLEGŁOŚCI 14, 18-400 ŁOMŻA, TEL. (+48) 86 216 59 55
DYREKTOR FESTIWALU: JAROSŁAW ANTONIUK

PARTNERZY

KOŚCIÓŁ KATEDRALNY W ŁOMŻY, KLASZTOR ZAKONU B. M. KAPUCYNÓW W ŁOMŻY,
MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI W ŁOMŻY, MIEJSKI DOM KULTURY - DOM ŚRODOWISK TWÓRCZYCH W ŁOMŻY,
HOTEL GROMADA, GALERIA VENEDA, TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ ZIEMI ŁOMŻYŃSKIEJ

PATRONAT HONOROWY

MINISTERSTWO KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
ARTUR KOSICKI - MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
MARIUSZ CHRZANOWSKI - PREZYDENT MIASTA ŁOMŻA

PATRONAT MEDIALNY

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Z UWAGI NA OGRANICZONĄ ILOŚĆ OSÓB MOGĄCYCH UCZESTNICZYĆ W WYDARZENIACH ORGANIZOWANYCH W RAMACH 33 SPOTKAŃ TEATRALNYCH WALIZKA - MOJE MIASTO PROSIMY O WCZEŚNIEJSZE ZGŁASZANIE SIĘ
W MIEJSCACH PREZENTACJI W CELU REJESTRACJI. W SEKTORACH DLA PUBLICZNOŚCI OBOWIĄZUJĄ ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ. DZIECI MOGĄ PRZEBYWAĆ NA TERENIE WYDARZEŃ TYLKO POD OPIEKĄ DOROSŁYCH.
GORĄCO ZAPRASZAMY!